

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V srédo 13. Velkiserpana. 1845.

List 33.

Tolažba.

Zagrinja sneg goló stoječe
V omrazu zimskimu drevó,
In starčik, glej! pred njim trepeče,
Mu beli krije las glavó.

„Zelenih spet perés štivila,
Ki hude zime rop so b'lé,
Ko verne k nam se spomlad mila,
Dobós, te cvétkе zveselé;“

„In zopet tičice vesele
Bojo obiskale te spomlad,
In v tvojih veje zavetju péle;
Dozoril vnovič bo tvoj sad;“ —
„Al kar je vzela men' krivica
Življenja zima — hudi čas! —
Goreče okó, cveteče lica,
Moj gosti nekdaj, černi las;“
„Mladenča zlatih sanj radosti,
Perjateljstva nedolžni slad,
Vesele jasne dni mladosti —
Oh! teh ne da nam spet spomlad!“

Takó v britkosti vštric drevesa
Zdihuji starčik, in solzé
Se v sneg cedé mu iz očesa,
Mu poka od žalosti sercē.
Glej — tū se sivčiku dozdéva,
De prot' nebesam mu drevó
Pogled povzdigniti veléva,
Na kviško oberne zdej okó:
„Bod' potolažen, tèrpil“ v zraki
Per zvezdi zvezda mu velí,
„En časek še — in nad oblaki
Spomlad ti večnosti sledí!“
0.

Kakó bi se več turšice ali koruze pri-delovalo?

(Nadalje.)

Pridni kmetovavci, ki se z pridelovanjem turšice pečajo, dobro vedó, kakó se mora z turšico ravnati, pa jim vender bomo neprenehama resnico terdili, de turšico zgol na rokah obdelovati, ako ni pridelek pràv bogat, potroškov obdelovanja ne povérne; zato hočemo ob kratkim in razložno povedati od poglavitniga orodja in tistih del, kterih je pri sejanju in obdelovanju potréba, in ponoviti še od pripravne zemlje in krajev, kteri turšici narbolj teknejo, de se bojo vedili tisti kmetovavci po pravim ravnati, ki se mislijo turščniga pridelovanja na novo poprijeti, in de bi se po našim svetovanju pridelovanje turšice po deželi bolj rarširjevalo.

Za turšico pleti in osipati jo, je osipavno drevó nar bolj koristno. Osipavno drevó je po šegi kraja in po plemenu turšice razne postave; kjer je turšica velikiga plemena, mora tudi drevó takó napravljeni biti, de se po potrébi na globoko in na širòko vravnati ali premikovati da. Kjer je turšica na ploh ali na ljučaj sejana, se mora, kadar je po pédi visòka, dvakrat opléti, 14 dni potem pa enkrat osuti; kjer je v verste sejana, se od 14 do 14 dni z drevesam po dvakrat obòrje (opléve), takó tudi po dvakrat osúje, kadar do dveh ali treh pedí doraste. To se vé, de je tréba

za drevesam z kopálam ali z matíko popravljati. Predenj turšica cvetè, ali pa kadar je že odcvetela, se morajo stranski odrastki, ki jih turščino stéblo na močni zemlji poganja, potergati; koristno je, če se na vsakim steblu le po dva, k večimu trijé močneji stérži pusté, slabí ali pankerti pa potérgajo. Po odcvetenju, ali kader se je zernje zapolnilo, je pràv, turščinim steblam verhe porézati; ti dajo dobro pičo; vari se pa ob času cvetenja po turščini njivi coklati, to ji škodje.

Gotovo je, de turšica gorkoto ljubi, de tam, kjer vinska terta rodí, tudi turšica nar raji raste; vetrovni kraji niso pridni za turščino pridelovanje. Razun vlažne ilovce se ji vsaka zemlja prileže; pràv dobro ji služi debela, mòčna in perhka zemlja; tudi na pešeni zemlji rada raste, ako ni preplitva. Turšica dobro doneše za vsaktérim sadam; kjer zgodej dozorí, je koristno ozimino pšenico za njo (na turšičiše) sejati; tudi jarina: oves in ječmen na turšičišu dobro doneše.

(Dalje sledí.)

Rudnina na Koróškim, Krajnskim in Primorskim v létu 1844.

V Koróških rudnikih so mnogoverstne rudnine v letu 1844 pridelali, namreč: 31 centov živiga srebrá, ktero je 8 tavžent gold. verglo; 57 tavžent centov svinca, kteri je 700 tavžent